

PETER SEYNAEVE MAAKT EEN PRACHTIGE VOORSTELLING OVER DE LIEFDE

Laat mij van iemand zijn

JAN, het gezelschap van regisseur Peter Seynaeve en al-de-rest Ans Vroom, is al een tijdje goed bezig. Met *Betty & Morris* maken ze hun beste productie tot nog toe.

DOOR GRIET OP DE BEECK

Het kan niet alle dagen feest zijn, maar voorbij donderdag was het goed prijs in de Minard in Gent. Betty & Morris maakt indruk met zijn breekbaarheid, prikkelt met beelden vol verbeelding en raakt zoals kunst dat zelden kan.

Het is misschien geen toeval dat net deze voorstelling over de liefde gaat. Die oerkracht die ons drijft, die verheft en vernietigt, troost en kwetst, zuigt en wegjaagt.

Zes acteurs spelen drie Betty's en drie Morrisen op verschillende leeftijden. Elk koppel doet aan liefde. Het eerste verschilt nogal in leeftijd: het meisje vijftien, nog niet gehavend door het leven, slim verleidelijk, bereid en mooi, de man iets in de dertig, gekweld, door een pijnlijk verleden, door normbesef misschien, hopeloos in gevecht met zijn eigen hoofd. En dat loopt uit de hand, omdat

daar geen weg naast is. De twintigers pril verliefd eerst nog, met eindeloos mekaar op willen vreten tussen lakens, en eeuwig kaken omdat de liefde nooit genoeg kan worden bevestigd. Tot haar vragen opeens blijven hangen in de dichte lucht en zijn woorden op blijken te zijn. De kinderen, een jaar of tien, moeten nog beginnen, durven en durven niet, maar voelen des te meer. Hij verhuist naar Parijs, zij kan alleen maar brieven schrijven. De drie scènes stáán er, komen binnen, en min-

stens op één moment doet het zeer om ernaar te kijken, alsof het raakt aan je eigen reservoir van opgeborgen leed. Dat is straf. Volgens mij zijn daar een paar redenen voor.

De spelers zijn er eentje. Koen van Kaam is de enige professional. JAN heeft een patent op werken

met jongeren en kinderen. Dankbaar om hun complexoze charme en hun authenticiteit. Maar het is geen sinecure om

ervoor te zorgen dat de beperkingen van een ongeschoold acteur niet in de weg gaan zitten. Peter Seynaeve is daar goed in. Deze vijf

schitteren, elk op hun manier, en Koen van Kaam speelt heerlijk op het scherp van elke snee.

Twee: de uitgepuurde inhoud. De voorstellingen van JAN zijn de gedichten onder de theatervoorstellingen. Niet alleen omdat ze nooit langer dan een uurtje duren, maar vooral omdat er met het absolute minimum aan woorden en verhaal werelden worden gecreëerd. Waar ik in vorige producties nog weleens het gevoel kreeg dat de impact groter zou

zijn als ze wat hardnekkiger hadden doorgewroet, is *Betty & Morris* helemaal af zo. Drie kleine stukjes leven vertellen opgeteld wezenlijk over mensen, hoe zij samen zijn. Drie keer zijn de meisjes assertief, en weerloos als het erop aankomt. Drie keer zijn het de mannen die zich vastrijden, of dat dreigen te doen. Drie keer zijn het mensen die proberen om voorbij hun eigen eenzaamheid te geraken, nooit lukt dat, of toch nooit helemaal.

De scènes stáán er, komen binnen, en minstens op één moment doet het zeer om ernaar te kijken, alsof het raakt aan je eigen reservoir van opgeborgen leed

Drie: de vanzelfsprekende combinatie van vrolijkheid en donker- te. Verontrustend zijn de scènes, schrijnend, aandoenlijk erg. *Betty & Morris* gelooft al lang niet meer in sprookjes, maar toch is er ook vrolijkheid. Die van honderd zeepbellen in de lucht, die van wippende tenen in het schemer- donker, die van dansende meis- jesbenen in zaklamplicht. Won- derlijk hoe die krachten mekaar nooit opheffen, integendeel: ze versterken mekaar alleen maar. Zoals je harder gaat huilen als iemand lief voor je is op het moment dat je huilt.

Stijgende lijn

En tenslotte ook nog: de beeld- taal. Met een minimum aan mid- delen maakt Peter Seynaeve ster- ke beelden. Centraal op scène een stapel op mekaar gelegde matras- sen: een creatie van Richard Hutten. Verder nog een laken, een foto, een micro en een Eiffeltoren. Spelers in ondergoed of toch met weinig kleren. Meer heeft hij niet nodig om zijn eigen wereld vorm te geven. Door alle voorstellingen heen blijft zijn smaak herkenbaar en toch voelt elk scènebeeld weer fris. Ook dat is een verdienste.

Peter Seynaeve bewijst voor eens en altijd dat hij een echte regis- seur is. De titel wordt vaak achte- loos toegekend aan degene die zich voor de groep zet tijdens repetities. Lang niet altijd geven die mensen blijk van echte visie, een consistente stijl, de noodzaak om iets te melden en het talent om het beste uit mensen te halen. Peter Seynaeve heeft dat allemaal wel. En zonder enige twijfel zal *Betty & Morris* een voorlopig hoogtepunt blijken, want het gaat in stijgende lijn met deze maker. Geachte subsidiënt, het mag al crisis zijn voor iedereen, geef dit mondjasmaat project- gesubsidieerde gezelschap einde- lijk het geld dat het nodig heeft om fatsoenlijk verder te kunnen werken. U en de rest van het publiek gaan daar geen spijt van krijgen.

Vanavond nog in het NTGent,
daarna op tournee tot 30 april
www.janweb.be

■ In *Betty & Morris* maakt regisseur Peter Seynaeve met een minimum aan middelen sterke beelden.